

Postopek certificiranja skladnosti eko pridelave, priprave ali dajanja v promet v primeru skupine izvajalcev dejavnosti (v nadaljevanju skupina) z zahtevami zakonodajne dokumentacije poteka pri certifikacijskem organu Bureau Veritas d.o.o. (v nadaljevanju BV) v naslednjih korakih:

1. INFORMACIJE O CERTIFIKACIJSKIH ZAHTEVAH

Pred odločitvijo o vključitvi v postopek certificiranja lahko skupina od BV (na spletni strani <http://www.bureauveritas.si> ali proti plačilu v tiskani verziji) pridobi ustrezno verzijo izvedbene in zakonodajne dokumentacije, informacije glede poteka in stroškov certificiranja ekološke pridelave na kmetijskem gospodarstvu ter splošne pogoje za opravljanje storitve BV. BV bo v času veljavnosti pogodbe o certificiranju skupino obveščal o vseh spremembah izvedbene in zakonodajne dokumentacije vezane na postopke certificiranja ekološke pridelave, priprave ali dajanja v promet. Izvedbena in zakonodajna dokumentacija je opredeljena v Obr. SPA 11-03.

2. PRIJAVA

Prva prijava (Obr. SPA 11-01):

Ko se skupina vključi v postopek certificiranja prvič, mora posredovati naslednje podatke:

- Naziv pravne osebe, naslov s hišno številko in pošto;
- davčno številko;
- podatke o vodji sistema za notranji nadzor (ime, priimek, kontaktni podatki)
- seznam članov (Obr. SPA 11-56) z naslednjimi podatki:
 - zaporedna številka
 - KMG MID člana
 - naziv člana
 - naslov
 - poštna številka
 - pošta
 - država
 - oddaljenost od sedeža skupine
 - kulture
 - letni promet iz eko pridelave
 - velikost površin na prostem
 - površina rastlinjakov
 - površina travinja
 - datum zadnje notranje kontrole
- podatek o organizaciji za kontrolo, ki je morebiti opravljala kontrolo v predhodnih letih, morebiti ugotovljenih neskladnostih in ukrepih za odpravo le-teh, ter morebitnem preklicu/odvzemu certifikata; (le ob prvi prijavi)
- vrsta ekoloških aktivnosti (pridelava, priprava, dajanje v promet) in kategorijo proizvodov za katere se želi skupina certificirati (nepredelane rastline in rastlinski proizvodi, semena in drugi rastlinski razmnoževalni material ali živina in živalski nepredelani proizvodi...);
- izjavo, da bodo vsi člani:
 - podpisali pisni sporazum s katerim se bodo zavezali k spoštovanju zahtev zakonodajnih dokumentov
 - sodelovali v sistemu za notranji nadzor in spoštovali postopke sistema za notranji nadzor, tudi glede nalog in odgovornosti, ki jih bo zanje določila odgovorna oseba za notranji nadzor (v nadaljevanju odgovorna oseba), ter vodili evidence
 - dovolili dostop do pridelovalnih enot in prostorov ter bodo prisotni med notranjimi kontrolnimi pregledi, ki jih izvajajo kontrolorji za notranji nadzor (kontrolorji), in uradnim nadzorom, ki ga izvaja BV, jim bodo dali na voljo vse dokumente in evidence ter sopodpisali poročila o kontrolnih pregledih;
 - v določenem časovnem okviru sprejeli in izvedli ukrepe v primerih neskladij v skladu z odločitvijo odgovorne osebe ali BV;
 - nemudoma obvestili odgovorno osebo o sumu na neskladje

Po prvi prijavi mora skupina vsako naslednje leto BV posredovati ustrezno izpolnjeno prijavnico za vključitev v postopek certificiranja ekološke pridelave. To lahko stori preko obrazca v aplikaciji MAIA+ ali pa preko word obrazca Obr. SPA 11-01.

V primeru rastlinske pridelave je ob prijavi obvezno navajanje v kontrolo vključenih površin. Skupina I za posameznega člana te podatke lahko posreduje preko aplikacije MAIA+, v obrazcu Pr. SPA 11-44 ali v primeru večjega števila GERKOV (nad 100) exel dokumentu s polji (GERK, velikost, status, kultura). V primeru reje živali je obrazec Pr. SPA 11-44 obvezen za vsakega člana.

3. POGODBA (Obr. SPA 11-28)

BV po prejemu pravilno izpolnjenega oz. dopolnjenega prijavnega obrazca (Obr. SPA 11-01), posreduje skupini cenik / ponudbo, ter pogodbo o vključitvi v postopek certificiranja ekološke pridelave, priprave in dajanja v promet. Pogodba se sklene za nedoločen čas z možnostjo prekinitve pogodbe (pisna izstopna izjava ki postane izvršljiva z dnem, ko jo sprejme druga pogodbeni stran). V kolikor se pogodba prekine na zahtevo skupine, je le ta, v izstopni izjavi, dolžna navesti ali gre za izstop iz sistema certificiranja ali prehod k drugemu CO (certifikacijski organ), s katerim namerava skleniti pogodbo o vključitvi v postopek certificiranja ekološke pridelave, priprave ali dajanja v promet. Prestopi iz enega certifikacijskega organa k drugemu v skladu s Pravilnikom o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oziroma živil, med postopkom certificiranja niso dovoljeni, in sicer od 1. marca do 1. oktobra, če gre za pridelovalce. Prav tako ni možen prehod v primeru neodpravljenе neskladnosti. Skupina mora podpisano pogodbo posredovati BV. V primeru nejasnosti / pomanjkljivosti / neveljavnega obrazca, bo BV pozval skupino na dopolnitev oz. posredovanje nove pogodbe. Rok za dopolnitev je 14 dni od prejema obvestila. Celoten certifikacijski postopek (kontrola, izdaja certifikata / odločbe) mora biti zaključen v koledarskem letu podpisa pogodbe.

4. NAČRT PREUSMERITVE SKUPINE (Obr. SPA 11-38) (ob prvi prijavi skupine oz. pri vstopu novega člana v skupino)

BV po prejemu popolne prijave (Obr. SPA 11-01) in sklenjeni pogodbi (Obr. SPA 11-28), v primeru, da se skupina prvo leto vključuje v postopek certificiranja, najkasneje v roku 7 dni od podpisa pogodbe skupini posreduje obrazec Načrt preusmeritve izvajalca v ekološko proizvodnjo (Obr. SPA 11-38) in Katalog neskladnosti (Pr. SPA 11-07,-08,-09,-10). Skupina mora v roku 14 dni posredovati načrt preusmeritve za vse člane.

V načrtu preusmeritve izvajalca v ekološko proizvodnjo mora vsak član podati naslednje podatke:

- (a) popoln opis ekološke pridelovalne enote ali pridelovalne enote za proizvode iz preusmeritve in dejavnosti, ki se izvajajo v skladu;
- (b) vse praktične ukrepe, ki jih je sprejel na ravni enote in / ali prostorov in / ali dejavnosti, da je zagotovil skladnost s pravili za ekološko pridelavo;
- (c) previdnostne ukrepe, ki jih je sprejel za zmanjšanje nevarnosti kontaminacije z nedovoljenimi proizvodi ali snovmi, ter čistilne ukrepe, ki jih je sprejel v skladiščnih prostorih in v vsej pridelovalni verigi;
- (d) Datum zadnje uporabe sredstev, ki niso dovoljena v ekološki proizvodnji na površinah, ki so vključene v ekološko pridelavo

Poleg tega načrt preusmeritve člana vključuje tudi prevzemanje odgovornosti s strani člana, da bo:

- (a) hranil vsa potrebna dokazila o izvajanju dejavnosti v skladu s pravili za pridelavo, pripravo, uvoz, izvoz, skladiščenje in distribucijo ekoloških proizvodov;
- (b) podal vse izjave in druga sporočila, ki so potrebna za uradni nadzor;
- (c) zagotovil polni opis ekološke pridelovalne enote ali pridelovalne enote za proizvode iz preusmeritve in dejavnosti, ki se izvajajo v skladu s to uredbo;
- (d) ob kršitvah ali nepravilnostih privolil v izvrševanje ukrepov na podlagi pravil za , pripravo, uvoz, izvoz, skladiščenje in distribucijo ekoloških proizvodov (e) privolil v pisno obveščanje kupcev proizvoda, da se zagotovi odstranitev oznak, ki se nanašajo na postopek ekološke pridelave, iz te proizvodnje;

- (f) v primerih, ko podizvajalce navedenega člana preverijo različni nadzorni organi ali izvajalci nadzora v skladu z nadzornim sistemom, ki ga je vzpostavila zadevna država članica, privolil v izmenjavo informacij med temi organi ali izvajalci nadzora;
- g) v primerih, ko član in / ali podizvajalci navedenega člana zamenjajo izvajalca nadzora, privolil v prenos svoje nadzorne dokumentacije naslednjemu izvajalcu nadzora;
- (h) v primerih, ko se član umakne iz nadzornega sistema, nemudoma obvestil odgovorno osebo
- (i) v primerih, ko se član umakne iz nadzornega sistema, privolil, da se nadzorna dokumentacija hrani vsaj pet let;
- (j) sprejel obvezo, da bo nemudoma obvestil odgovorno osebo o kakršnih koli nepravilnostih ali kršitvah glede ekološkega statusa svojega proizvoda ali ekoloških proizvodov, ki jih dobi od drugih izvajalcev ali podizvajalcev.

BV na osnovi načrtov preusmeritve posameznih članov oceni, ali je član sposoben postopke izvajati v skladu z zakonsko dokumentacijo. V primeru, ko določene rubrike načrta preusmeritve izvajalca niso izpolnjene, BV pozove skupino na dopolnitev. Rok za dopolnitev je največ 14 dni od prejema poziva s strani BV. Poleg načrta preusmeritve izvajalca mora skupina za naslednje aktivnosti za posamezne člane dostaviti tudi:

RASTLINSKA PRIDELAVA:

- Seznam v kontrolo vključenih površin in sicer preko obrazca Pr. SPA 11-44 ali v primeru večjega števila GERKOV (nad 100) exel dokumentu s polji (GERK, velikost, status, kultura)

NABIRALNIŠTVO

- načrt nabiranja in primerna dokazila: o območju nabiranja; da to območje ni bilo tretirano z nedovoljenimi sredstvi; da nabiranje ne bo neugodno vplivalo na stabilnost naravnega habitata in ohranitev vrst na območju nabiranja.

ŽIVINOREJA

- popoln opis / načrt / skico objektov in naprav, pašnikov, površin za izpust, ograda na prostem ter prostorov oziroma poslopij, v katerih poteka prireja, skladiščenje, predelava oz. pakiranje ekoloških pridelkov oz. ekoloških živil živalskega izvora, krme in drugih proizvodnih sredstev, namenjenih živinoreji, vključno s popolnim opisom skladišč za živalske izločke;
- načrt uporabe organskih gnojil, skupaj s celotnim opisom območij, namenjenih pridelavi kmetijskih pridelkov;
- podatke o uporabi veterinarskih izdelkov za preteklo leto.
- Obrazec Obr. SPA 11-44

ČEBELARSTVO

- zemljevid v merilu 1:25.000 z vrisanim območjem paše in posestni list z vrisanimi lokacijami čebeljih panjev in čebelnjakov;
- podatke o nadomestnem hranjenju in sicer: vrsto izdelka, datume, količine in panje, kjer se izvaja nadomestno hranjenje za posamezne čebelnjake.

Posamezni član, mora v načrtu preusmeritve podrobno / natančno opisati morebitne dislocirane enote (naslov, EKO aktivnost kot npr. skladiščenje pridelkov, FFSjev, gnojil) ter priložiti popoln načrt oziroma skico objektov.

V kolikor član v svoje ekološke procese vključuje tudi podizvajalce, morajo le ti dokazovati spoštovanje zahtev zakonskih dokumentov s certifikatom, ki obsega tudi proces, ki ga izvajajo za nosilca certifikata oz. posameznega člana, v kolikor ne razpolaga z ustreznim certifikatom, pa podpisati medsebojni sporazum v katerem se podizvajalec obvezuje, da bo spoštoval zahteve iz točke 3, člena 34 Uredbe (EU) 2018/848 in ostale relevantne zakonske dokumentacije iz obrazca SPA 11-03.

Za skupine, ki so že prejele certifikat za ekološke aktivnosti, se vse spremembe v procesih izvajanja ekoloških aktivnosti evidentirajo preko obrazca Obvestilo o spremembah pri izvajalcu (Obr. SPA 11-39).

5. USKLADITEV TERMINA KONTROLNEGA PREGLEDA

Tehnični vodja vsako leto do 31.01. izdela načrt rednih kontrolnih pregledov za prihajajoče leto. Vsi, ki se vključijo v postopek certificiranja po tem datumu, bodo uvrščeni v načrt kontrol naknadno. V načrtu kontrol tehnični vodja določi mesec izvedbe kontrole, katerega ni mogoče spremeniti brez utemeljenega razloga. Redni kontrolni pregledi so napovedani. Na podlagi ocene tveganja se pri 10% izvajalcev ali skupin izvede nenapovedani redni kontrolni pregled. V primeru napovedanega kontrolnega pregleda referent BV s skupino, vsaj 7 dni pred napovedanim kontrolnim pregledom, pisno z najavo, uskladi natančen termin pregleda. V primeru, da skupina zavrne vse možne termine, sama pa ne predlaga sprejemljivega nadomestnega termina, se pri njej opravi nenapovedan kontrolni pregled. V primeru, da je skupina določena za nenapovedan obisk, je o tem BV ne obvesti.

Kontrola pri skupini se izvede najmanj 1x letno. Kontrolni pregled se sestoji iz pregleda dokumentacije na sedežu skupine, ter pregleda dokumentacije in terenskega kontrolnega pregleda izbranih članov.

BV pri izvedbi presoje največ pozornosti usmeri v preverjanje ustreznosti in učinkovitosti delovanja notranje kontrole, za izvajanje katere je zadolžen vodja sistema za notranji nadzor skupine. Kontrolo pri članih, ki so vključeni v postopek certificiranja pa BV izbere po naslednjem ključu:

- ✓ ob vsaki presoji se izvede kontrolo pri številu članov izračunanem po formuli: ocena tveganja* kvadratnem korenu ($\sqrt{\quad}$) od števila vseh članov, pri čemer se število vedno zaokroži navzgor. Člane, določene za izvedbo letne kontrole/nadzora/vzorčenja določimo na podlagi izračuna ocene tveganja za skupinsko certificiranje.

6. KONTROLNI PREGLED

Kontrolor Bv pri skupini najprej izvede kontrolo delovanja notranje kontrole skupine (pri čemer mora biti prisotna odgovorna oseba), kasneje pa izvede kontrolo pri izbranih članih, s čemer med drugim tudi posredno preverja ugotovitve notranje kontrole. V primeru, ko skupino presojata 2 ali več kontrolorjev, praviloma vedno presojo nosilca certifikata (delovanje notranje kontrole) izvede imenovani vodilni kontrolor BV.

Vsak član je dolžan zagotoviti neomejen dostop do vseh prostorov, površin in dokumentacije povezane z ekološko pridelavo, tako lastne kot tudi podizvajalca, če je ta vključen v proces. V primeru vzporedne pridelave, je vsak član dolžan voditi dokumentacijo tudi za neekološki del.

Kontrolor odgovorno osebo prosi za dovoljenje za fotografiranje morebitnih neskladnosti, stanja objektov, površin oziroma drugih dokazil. V primeru, da člana na kontroli zastopa pooblaščenec, mora le ta pred pričetkom kontrole kontrolorju BV obvezno predložiti pooblastilo člana. Pooblastilo mora vsebovati datum nastanka, podatke pooblaščenca ter podpis pooblaščenca in odgovorne osebe.

V primeru, ko kontrolor med kontrolo ugotovi drugačne podatke, kot jih je skupina navedla ob prijavi (obrazec prijave (Obr. SPA 11-01), oz. dokumentu za pregled proizvodnje na ekološkem kmetijskem gospodarstvu (Pr SPA 11-44), oz v primeru večjega števila GERKOV (nad 100) excel dokumentu s polji (GERK, velikost, status, kultura) oz. aplikacija MAIA+) le-te popravi / dopolni. KO BV med kontrolo skupine preveri dokumentacijo:

1. registracije članov;
2. notranjih kontrolnih pregledov, ki vključujejo letne notranje fizične preglede vsakega člana na kraju samem, in vseh dodatnih kontrolnih pregledih na podlagi tveganja, ki jih v vsakem primeru načrtuje odgovorna oseba, izvajajo pa jih kontrolorji.
3. odobritve novih članov obstoječe skupine ali po potrebi odobritvi novih pridelovalnih enot ali novih dejavnosti obstoječih članov po odobritvi vodje sistema za notranji nadzor na podlagi poročila o notranji kontroli;
4. usposabljanja kontrolorjev, ki se izvede vsaj enkrat letno in ga spremlja ocena znanja, ki so ga pridobili udeleženci;
5. usposabljanja članov o postopkih sistema za notranji nadzor in zahtevah uredbe;
6. postopkov nadzora nad dokumenti in evidencami;
7. o ukrepih v primerih neskladij, ugotovljenih med notranjimi kontrolnimi pregledi, vključno z njihovim spremljanjem;
8. o notranji sledljivosti, ki kaže poreklo proizvodov, dostavljenih v skupnem sistemu trženja

skupine, ter omogoča sledenje vseh proizvodov vseh članov na vseh stopnjah, kot so pridelava, predelava, priprava ali dajanje v promet, vključno z ocenjevanjem in navzkrižnim preverjanjem donosa vsakega člana.

9. Način označevanja pridelkov/ proizvodov;
10. Vodenje reklamacij;

KO BV med kontrolo člana preveri:

SPLOŠNI PODATKI

1. Kontaktni podatki člana;
2. Ali član v proces pridelave vključuje podpogodbenike;
3. Podatek o lokacijah/prostorih na/v katerih potekajo ekološki procesi in opravi fizično kontrolo le teh;
4. Preveri resničnost, ustreznost in implementacijo previdnostnih in čistilnih ukrepov, ki jih je član zapisal ob prijavi;
5. Preveri ali član izvaja previdne in previdnostne ukrepe
6. Status certificiranja (od kdaj vključen v postopek certificiranja, morebitni prehod iz drugega CO, pridelki / proizvodi za katere se želi certificirati, predvidene količine);
7. Pregled odprave morebitnih neskladnosti iz predhodnje kontrole;
8. Zapise in način zagotavljanja sledljivost;
9. Rezultate morebitnega nadzora ekološke pridelave/predelave s strani UVHVVR oz. ARSKTRP

RASTLINSKA PROIZVODNJA

1. Način ekološke in morebitne konvencionalne pridelave na kmetijskem gospodarstvu;
2. Načrt kmetijskega gospodarstva in podatke v registru KMG; opravi pregled vseh prostorov, kjer se skladišči semenski material, gnojila, FFS, pridelki, oprema (škropilnice, trosilniki gnojil). V primeru vzporedne proizvodnje je potrebno pregledati tudi prostore, ki se uporabljajo za konvencionalno proizvodnjo;
3. Vse površine preko dokumentov (preveriti tudi konvencionalne površine), kontrolor BV si ogled vsaj 20% GERK-ov (zemljišča v uporabi kmetijskih gospodarstev) vključenih v kontrolo;
4. Obdobje preusmerjanja in ločevanje ekološke od morebitne konvencionalne pridelave;
5. Dokazila (certifikate, račune, deklaracije, etc) za vhodni material (sadike, semena, surovine,...), ki jih mora v primeru proizvodnje na območju EU izdati pooblaščen certifikacijski organi v skladu z Uredbo (EU) 2018/848 in pripadajočimi Uredbami komisije
6. Izvor semenskega in sadilnega materiala (evidenca izvajalca, certifikati, podatkovna zbirka semenskega in sadilnega materiala, odobrene prošnje);
7. Kolobar (preko zapisov) za vse površine (enoletne rastline);
8. Vrsto uporabljenih gnojil (Priloga II, Izvedbene Uredbe komisije (EU) 2021/1165) evidenca uporabe, in izvor;
9. Uporabo sredstev za zaščito rastlin (evidenca uporabe, izraba vseh preventivnih ukrepov, prag škodljivosti, preveriti ali je sredstvo dovoljeno v eko pridelavi (Priloga I, Izvedbene Uredbe komisije (EU) 2021/1165) in je registrirano za uporabo v R. Sloveniji);
10. Možnost kontaminacije s FFS iz sosednjih kmetijskih površin in previdnostni ukrepi;

ŽIVINOREJA

1. Način ekološke in morebitne konvencionalne živinoreje na kmetijskem gospodarstvu. KO BV mora preveriti vse objekte, tudi tiste v katerih so nastanjene konvencionalne živali. Na kmetijskem gospodarstvu se istočasno lahko redijo samo druge vrste konvencionalnih živali, ki so različne od vrst ekoloških živali. KO BV mora prav tako preveriti tudi mesto skladiščenja ekoloških in konvencionalnih krmil, končnih proizvodov, fitofarmaceutskih sredstev in veterinarskih zdravil
2. Vse površine preko dokumentov (preveriti tudi konvencionalne površine), ogled 20% površin vključenih v kontrolo;
3. Dokazila (certifikate, račune deklaracije, etc.) za vhodni material (živali, krma, semena, surovine, gnojila, zaščitna sredstva...), ki jih mora v primeru proizvodnje na območju EU izdati pooblaščen certifikacijski organi v skladu z Uredbo (EU) 2018/848 in pripadajočimi Uredbami komisije
4. Izvor živali

5. Vrsta in uporaba krme (Priloga III, Izvedbene Uredbe komisije (EU) 2021/1165), tudi konvencionalne, v obdobju vegetacije in zimskem obdobju za vse živalske vrste, tudi konvencionalne;
6. Izpolnjevanje prehranskih potreb živali;
7. Uporabo neekološke krme;
8. Način preprečevanja boleznin in veterinarske posege;
9. Nastanitvene pogoje (v primeru privezov mora KMG z manj kot 20 GVŽ govedi in IURŽ večji kot 24 točk, pridobiti dovoljenje za privez s strani MKGP), v primeru priveza, se kontrola izvaja 2x (Priloga 1, Pravilnik); Razlog morebitnega privezovanja oz. omejevanja gibanja živali;
10. Ravnanje z živalmi (prepovedano je kupiranje repov pri ovcah, krajšanje mesnatega dela repa, brušenje zob, krajšanje kljuna, odstranjevanje rogov,...)
11. Ravnanje z gnojem in obremenitev pašnikov;
12. Evidenca proizvodnje.

PRIPRAVA

1. o sprejetih previdnostnih in preventivnih ukrepov in izvajanju le teh
2. o sprejetih čistilnih ukrepih in izvajanju le teh
3. o vseh delovnih postopkih in predelanih količinah (v primeru priprave)
4. glede čiščenja in razkuževanja površin in opreme za predelavo: datum uporabe, uporabljeno sredstvo, aktivna snov in lokacija uporabe
5. o vseh surovinah uporabljenih pri pripravi hrane, v primeru sestavljenih proizvodov popolne recepture iz katerih so razvidne količine surovin in priprave (v primeru priprave)

Morebitno ugotovljene neskladnosti so opredeljene v dokumentih Pr. SPA 11-08 Katalog neskladnosti rastlinska proizvodnja in Pr. SPA 11-09 Katalog neskladnosti – živinoreja, Pr. SPA 11-07 Katalog neskladnosti – predelava.

7. ODVZEM VZORCA

BV vsako leto pri skupini izvede vzorčenje pri najmanj 2% članov. Plan vzorčenja kmetijskih pridelkov, delov rastlin oziroma tal, krmil za analizo ostankov FFS, GSO in težkih kovin pripravi na podlagi ocene tveganja za skupino. V primeru ko kontrolor BV posumi, da pridelava ne poteka v skladu z veljavnimi zakonodajnimi dokumenti (uporaba GSO ali nedovoljenih sredstev za zaščito rastlin, nedovoljenih čistilnih sredstev, nedovoljenih tehnoloških sredstev, etc.) je dolžan odvzeti vzorec/-ce ter ga/jih poslati na ustrezno analizo. Vzorčenje vpiše v zapisnik o vzorčenju (Obr. SPA 06/11-04). Zapisnik o odvzemu vzorca je del zapisnika v aplikaciji MAIA+. V primeru potrditve suma, stroške analize krije skupina, v nasprotnem BV.

Kontra vzorec hrani laboratorij, ki mora vzorec hraniti 30 dni od izdaje izvida. Če skupina zahteva drugo strokovno mnenje, mora laboratorij vzporedni vzorec hraniti do dokončanja postopkov. BV pošlje skupini analizni izvid po elektronski pošti na naslov, naveden v zapisniku o odvzemu vzorca. Skupina, ki se ne strinja z izvidom, lahko v 48 urah od prejema izvida pri BV vloži po elektronski pošti ali pisno zahtevo za drugo strokovno mnenje, ki pomeni dokumentacijski pregled vzorčenja, analize, preskusa ali diagnosticiranja. Laboratorij po elektronski pošti pošlje kopije dokumentov glede ravnanja z vzorcem in poteka analize sodnemu izvedencu v 48 urah po prejemu zahteve BV. Sodni izvedenec najpozneje v sedmih delovnih dneh od prejema dokumentacije pošlje izvedensko mnenje, iz katerega je razvidno, ali so bile ugotovljene nepravilnosti, BV in skupini. Če sodni izvedenec ne ugotovi nepravilnosti, ki bi lahko vplivale na rezultat analize, BV po prejetju izvedenskega mnenja pozove skupino da lahko v petih delovnih dneh od prejema poziva na svoje stroške zahteva pregled dokumentacije prvotne analize, lahko pa tudi dodatno analizo vzporednega vzorca pri drugem (uradnem) laboratoriju, Prepozna zahteva se zavrže. Če skupina zahteva pregled dokumentacije prvotne analize, lahko pa tudi dodatno analizo pri drugem uradnem laboratoriju, (BV) na predlog skupine določi drug (uradni) laboratorij. Če sodni izvedenec ugotovi nepravilnosti, v izvedenskem mnenju navede ugotovljene nepravilnosti, in kako so nepravilnosti vplivale na rezultat analize ter ali bi odprava teh nepravilnosti vplivala na rezultat analize. BV glede na vrsto nepravilnosti:

- odredi istemu ali drugemu uradnemu laboratoriju ponovitev analize prvotnega vzorca, če je glede na količino, vrsto in naravo vzorca to mogoče;
- ustavi postopek;
- pusti ukrepe v veljavi.

Če se izvede dodatna analiza, se upošteva rezultat dodatne analize. Če se s postopkom ugotovi, da je blago neskladno, stroški postopka bremenijo skupino, v nasprotnem primeru jih trpi BV. V primeru neskladnega analiznega izvida živil ali krme BV pošlje skupini poleg izvida tudi poziv, s katerim skupino pozove k takojšnjemu ukrepanju. Če na podlagi neskladnega izvida skupina ne ukrepa v 12 urah, mu BV odredi izvedbo ukrepov.

8. DOKAZILA

Kontrolor od skupine in za kontrolo izbranih članov zahteva vso dokumentacijo, ki posredno dokazuje skladnost pridelave, priprave ali dajanja v promet z veljavnimi zakonodajnimi dokumenti (račune, deklaracije, tehnološke zapise, pogodbe, certifikate dobaviteljev in proizvajalcev. Kot dokazilo se lahko sprejme le dokument, ki je sledljiv (številka dokumenta ali datum izdelave in avtor, vključno s podpisom) in vsebuje relevantne in ažurne podatke. Dokumenti (dokazila) morajo biti originali ali pa kontrolirane kopije, ter morajo omogočiti preverjanje vhodov in izhodov v ekološki pridelavi (nakup in poraba gnojil, sredstev za zaščito rastlin, semenskega materiala, spravilo, skladiščenje in prodaja pridelkov itd.). Člani morajo biti pri nabavi gnojil, konvencionalnega semenskega materiala, krmil, sredstev za zaščito rastlin, itd., pozorni, da so vsa omenjena sredstva navedena v zakonodajnih dokumentih.

9. ZAKLJUČEK KONTROLNEGA PREGLEDA

Kontrola (sedeža ali člana) se zaključi s podpisom zapisnika, s strani kontrolorja in izvajalca v aplikaciji MAIA+. Po izvedbi vseh kontrol, kontrolor v roku 3 dni zbere vse zapisnike in odgovorni osebi posreduje vse zapisnike o kontroli, s katerim skupino seznanj z ugotovitvami kontrolnega pregleda.

10. ODLOČITEV O IZDAJI/ZAVRNITVI IZDAJE/PREKLICU CERTIFIKATA

Po opravljenem terenskem kontrolnem pregledu se podatki o kontroli preko aplikacije Maia+ posredujejo referentu. V primeru ugotovljenih neskladnosti oz. vzorčenju pridelkov, referent po prejemu dokazil o odpravi neskladnosti in/ ali rezultatov analiz, le-te posreduje kontrolorju v potrditev / vrednotenje. Ta potrdi ustreznost z odgovorom po e-pošti oz. s potrditvijo na dokazilih.

Po prejemu vse dokumentacije kontrole aplikacija Maia+ (s strani kontrolorja ovrednotena dokazila o odpravi neskladnosti in poročila o laboratorijskem preskušanju), RE pripravi osnutek certifikata in ga skupaj z dokumentacijo kontrole preko aplikacije Maia+ preda v pregled in odločitev pregledniku. Preglednik preveri ali izvajalec izpolnjuje pogoje za izdajo certifikata (posredovanje vseh zahtevanih dokumentov) kar potrdi z odobritvijo dokumentacije v aplikaciji MAIA+ in elektronskim podpisom certifikata.

Certifikat se izda v elektronski obliki. Seznam članov je obvezni del certifikata.

Osnova za navajanje seznama članov na certifikatu je pisni seznam članov, ki izpolnjujejo pogoje, katerega odgovorna oseba posreduje BV-ju.

Skupina v času veljavnosti certifikata na podlagi ugotovitev njihove notranje kontrole, da člani izpolnjujejo pogoje iz normativnih dokumentov, lahko na lastni seznam članov dodaja nove člane, oziroma jih s seznama izključuje, v kolikor ugotovi kršitve. Ob vsaki spremembi seznama članov (novi člani, ki izpolnjujejo pogoje, izključeni člani) je skupina dolžna najkasneje v 3 dneh po izdaji posodobljenega seznama obvestiti BV. BV na osnovi posredovanega posodobljenega pisnega seznama članov, ki izpolnjujejo pogoje in v primeru novih članov dokumentacije iz točke 4 tega dokumenta, izda posodobljen certifikat.

V primeru neizpolnjevanja pogojev, se izda odločba o zavrnitvi izdaje oz. delnem/popolnem preklicu certifikata. V odločbi je navedena neskladnost oz. razlog za zavrnitev izdaje certifikata, ter sklic na člen iz zakonodajne dokumentacije, na podlagi katerega se certifikat ne izda oz. preklic. Prav tako so v odločbi poleg pouka o pravnem sredstvu, navedeni tudi vsi ukrepi, ki jih mora skupina ob prejetju odločbe izvesti za ponovno pridobitev certifikata oz. ponovno uvrstitev umaknjene proizvoda na certifikat. Za ponovno pridobitev certifikata po izdani odločbi, mora skupina posredovati odpravo neskladnosti zaradi katerih mu je bila izdana odločba. Po prejetju odprave neskladnosti se pri skupini izvede nadzorni obisk z namenom potrditve odprave neskladnosti.

V primeru, ko je odločba rezultat obvestila pristojne inšpekcije, drugega certifikacijskega organa ali kupca njegovih proizvodov, v njej teh virov ne navajamo. Rok za izdajo certifikata / odločbe je 28 dni od opravljene kontrole oz. prejema dokazila o odpravi neskladnosti. Rok za preklic

certifikata je 7 dni od opravljene zadnje kontrole oz. posredovanja neustreznih dokazil o odpravi neskladnosti. V primeru preklica certifikata, ima skupina 15 dnevni rok za vložitev reklamacije. Od tega dneva se skupina ne sme več sklicevati na certifikat ter mora hkrati o tem nemudoma obvestiti vse kupce tistih proizvodov, za katere je bil certifikat preklican. Prav tako mora iz vseh proizvodov, za katere je bil izveden preklic, umakniti vse sklice, ki označujejo ekološke proizvode. V primeru odločbe o ne izdaji oz. preklicu certifikata, *tehnični vodja* v roku 3 koledarskih dni o tem obvesti MKGP in UVHVVR (pristojni organi). V primeru, ko je pri skupini v ugotovljena sistemska / ponavljajoča neskladnost, *tehnični vodja* prav tako obvesti MKGP in UVHVVR. Odgovorna oseba za komuniciranje z skupino po preklicu oz. odvzemu certifikata je *tehnični vodja*.

V primeru prekinitve pogodbe o certificiranju ekološke proizvodov, se certifikat prekliče. Kadar skupina izstopi z izstopno izjavo iz procesa certificiranja, certifikat prekličemo. V primeru, ko skupina poleg izstopne izjave posreduje tudi dokazilo o prijavi k drugemu certifikacijskemu organu, ostane certifikat veljaven do izdaje certifikata novega certifikacijskega organa in ne več kot 3 mesece od datuma izstopa.

V primeru ponovne izdaje certifikata zaradi ugotovljene napake v navedenih podatkih, prevoda ali dopolnitve certifikata, se kot datum izdaje navede datum izdaje novega / prevoda certifikata. Kadar se v času izdaje novega / prevoda certifikata ugotovi sum na neizpolnjevanje zahtev za ekološko pridelavo / predelavo, se postopek izdaje ustavi do potrditve oz. ovrženje suma.

V primeru delnega preklica certifikata se hkrati z odločbo izda nadomestni certifikat, ki je podlaga za delni preklic certifikata. Datum veljavnosti nadomestnega certifikata ostane enak kot na osnovnem certifikatu.

11. NAVEDBE NA CERTIFIKATU

Na certifikatu so navedeni naslednji podatki:

- 1) Številka dokumenta;
- 2) Skupina izvajalcev dejavnosti
- 3) Ime in naslov skupine;
- 4) Dejavnost skupine (pridelava, priprava, distribucija/dajanje v promet, skladiščenje, uvoz, izvoz);
- 5) Ime naslov in šifra certifikacijskega organa (SI-EKO-003);
- 6) Kategorije proizvodov / opredelitev statusa / veljavnost certifikata

Kategorije:

- Nepredelane rastline in rastlinski proizvodi, vključno s semeni in drugim rastlinskim razmnoževalnim materialom
 - Živina in nepredelani proizvodi iz živine
 - Predelani kmetijski proizvodi, vključno s proizvodi iz akvakulture, namenjeni za hrano
 - Krma
 - Vino
 - Ostali proizvodi iz priloge I k Uredbi (EU) 2018/848
- 7) Na certifikatu mora biti navedeno: Ta dokument je bil izdan v skladu z Uredbo (EU) 2018/848 kot potrdilo, da izvajalec dejavnosti izpolnjuje zahteve iz te uredbe.;
 - 8) Kraj in datum izdaje certifikata;
 - 9) Podpis *preglednika*.
 - 10) Seznam članov (Ime člana, naslov ali druga oblika identifikacije člana)

Obvezna je izdaja priloge k certifikatu na katero se navaja proizvode in živali, ki imajo ekološki status

12. OZNAČEVANJE

Vse ekološke proizvode v prometu je potrebno ustrezno označevati. Minimalna zahteva je, da proizvod spremlja certifikat skupine. Predpakirane proizvode je potrebno označiti z znakom EU za ekološko kmetijstvo, pod znakom mora biti zapisana šifra certifikacijskega organa in pod njo navedba porekla surovin kmetijskega izvora. V primeru, ko so surovine kmetijskega izvora pridelane v EU, se poreklo na ekološkem proizvodu označi kot »Kmetijstvo EU« oz. v primeru ko so surovine kmetijskega izvora pridelane izven EU, se poreklo na ekološkem proizvodu označi kot »Kmetijstvo izven EU«. Če je bil del surovin kmetijskega izvora pridelan v Skupnosti, del pa v tretjih državah se poreklo na ekološkem proizvodu označi kot »Kmetijstvo EU / izven EU«.

Omemba EU se lahko nadomesti ali dopolni z imenom države, če so bile vse sestavine kmetijskega izvora, iz katerih je sestavljen proizvod, pridelane/predelane v tej državi. Vsa dodatna navodila za uporabo EU znaka in sam znak, so na voljo na spletni strani https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/organic-farming/organic-logo_sl Primer:

SI-EKO-003
Kmetijstvo Slovenija

Trženje proizvodov pod certifikatom skupine je dovoljeno le skupini. Skupine, ki so pridobile certifikat za ekološko pridelavo, se lahko sklicujejo na certifikat in uporabljajo certifikacijsko oznako BV na dokumentih, kot so npr. dopisi, promocijski material, spletno oglaševanje ipd, pri čemer morajo za odobritev pisno zaprositi BV.

13. NADZOR

BV na podlagi ocene tveganja, upoštevajoč obseg certificiranja, možnost vzporedne pridelave, način in regija pridelave ter neskladnosti iz predhodnih kontrol, izvaja nadzore in sicer:

1. Nazor skupine;
2. Nadzor nad uporabo certifikata v prometu.

Ad. 1 V primeru skupine se nadzor pri skupini izvede vsako leto in sicer pri najmanj 5% članov skupine, vendar ne manj kot pri 10 članih. Kadar ima skupina 10 članov ali manj se nadzor izvede pri vseh članih. Vsi nadzorni pregledi so nenapovedani.

Nadzor se izvaja enako kot redni kontrolni pregled. Rezultat nadzora je zapisnik v aplikaciji MAIA+. Nadzor Ad 2. pa se opravi prek izbranih sredstev obveščanja in prodajnih mest. Preverja se označevanje oz. pravilna raba podeljenega certifikata. Izvaja se ravno tako pri min. 5% izvajalcev oz. skupinah. Rezultat nadzora Ad 2. je Poročilo o nadzoru nad uporabo certifikata, ki vsebuje: ime skupine, datum nadzora v prometu, mesto nadzora (radio, televizija, splet, pisni medij, prodajno mesto in ugotovitve nadzora oz. morebitne neskladnosti). Če med nadzorom v prometu ni bilo ugotovljenih neskladnosti, skupina ne prejme poročila, katerega BV hrani za dokazovanje izvedenih aktivnosti. V primeru ugotovitve neskladnosti, *tehnični vodja* neskladnost vpiše v poročilo v katerega, na podlagi kataloga neskladnosti (Pr. SPA 11-08 in Pr. SPA 11-09) določi težo neskladnosti ter pozove skupino k uvedbi ustreznega korektivnega ukrepa (max. 28 dni). V primeru velike neskladnosti oz. hude kršitve (poneverba,) vodja certifikacijskega organa izda odločba o zavrnitvi izdaje / preklicu certifikata.

V primeru, da BV o neizpolnjevanju zahtev iz zakonodajne dokumentacije obvesti pristojna inšpekcija pri skupini izvedemo izredni nadzorni pregled, ki poteka na enak način in ob uporabi istih navodil za delo in obrazcev kot redni kontrolni pregled. Odzivni rok za takšne primere je 3 delovne dni.

14. JAVLJANE SPREMEMB IN REKLAMACIJ

V primeru sprememb v procesu ekološke pridelave, priprave ali dajanja v promet, kot so: sprememba v seznamu članov, nov / spremenjen proces, nova lokacija, nova deklaracija, nov dobavitelj, nov podizvajalec, nova odgovorna oseba, sprememba v lastništvu, nas mora odgovorna oseba o tem obvestiti pred nastopom sprememb oz. v primeru spremembe lastništva in imenovanju nove odgovorne osebe, ob spremembi. Vse spremembe izvajalec posreduje preko obrazca Obvestilo o spremembah pri izvajalcu (Obr. SPA 11-39), kateremu skupina priloži vso relevantno dokumentacijo.

Skupina v 12 mesecih (med dvema presojava) lahko vključi do 25 % novih članov, pod pogojem, da se je član v skupino vključil 3 mesece pred pravilom pridelka. V kolikor je ta delež večji, BV izvrši nadzor nad delovanjem notranje kontrole skupine in izvrši kontrolo pri naključno izbranih novih članih, preden izda posodobljen certifikat.

Ravno tako je skupina dolžna BV v roku 7 dni obvestiti o vseh upravičenih reklamacijah / neskladnostih, ugotovljenih s strani kupca ali uradnega nadzora, vezanih na njegove certificirane

ekološke proizvode.

15. REKLAMACIJA (PRITOŽBA ALI UGOVOR)

Skupina lahko poda pritožbo zoper izvedbo postopka certificiranja oziroma ugovor na odločitev BV. Reklamacijo (pritožbo ali ugovor) mora skupina podati v 15 dneh od nastanka razloga za reklamacijo oziroma od prejema odločitve ter jo posreduje v pisni obliki po pošti (priporočeno ali s povratnico) ali pa osebno dostavi na sedež BV. Reklamacijo obravnava in o njej odloča s strani BV imenovana komisija za obravnavanje reklamacij, ki poda odgovor (odgovor na reklamacijo) v roku 60 dni od prejema. Odločbo izda vodja certifikacijskega organa BV. Vsi člani omenjene komisije morajo biti neodvisni od predmeta reklamacije. Reklamacija zadrži izvršitev odločbe.

V primeru, da se skupina ne strinja z odločitvijo komisije za obravnavanje reklamacij, lahko v roku 15 dni od dneva prejema odločbe komisije za obravnavanje reklamacij sproži upravni spor na pristojnem sodišču v R. Sloveniji. Sprožitev upravnega spora ne zadrži izvršitve odločbe komisije za obravnavanje reklamacij.